

Obsah

I. Základné údaje o navrhovateľovi	2
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti	2
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	6
1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	6
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	11
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia.....	12
4. Kultúrne a historické pamiatky.....	17
5. Súčasný stav kvality životného prostredia.	17
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	19
1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky).	19
2. Údaje o výstupoch.	21
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.	23
4. Hodnotenie zdravotných rizík.	23
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.	23
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.	23
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	24
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.....	24
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.	24
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.	25
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.	25
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.	25
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.	25
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	25
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia	26
VII. Doplnujúce informácie k zámeru.....	26
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	27
IX. Potvrdenie správnosti údajov	27

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov.

P&T INTERPROFIT spol. s r.o.

2. Identifikačné číslo.

45715998

3. Sídlo.

Prostejovská 23/4824, Prešov 080 01

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.

Mgr. Sylvia Pončáková, konateľka spoločnosti
Prostejovská 23/4824, Prešov 080 01
+421 91 779 773
pat.interprofit@gmail.com

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti.

Ing. Vladimír Jenčurák, EECS s.r.o.
Adresa: Tatranská 21, 080 01
Telefónne číslo: 0905 668 567
e-mail: vladimir.jencurak@gmail.com

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. Názov.

Inovácia produktov spoločnosti P&T INTERPROFIT spol. s r.o.

2. Účel.

Účelom navrhovanej činnosti je produkcia, uskladnenie a distribúcia nealkoholických a alkoholických nápojov, vyrobených z lokálnych ovocinárskych surovín.

3. Užívateľ.

Názov: P&T INTERPROFIT spol. s r.o.
Adresa: Prostejovská 23/4824, Prešov 080 01
IČO: 45715998

4. Charakter navrhovanej činnosti.

Plánovaná výstavba skladového areálu je umiestnená na okraji zastavanej plochy mesta Sabinov. Podľa prílohy č.8 k zákonu č.24/2006 Z.z. patrí navrhovaná činnosť do skupiny č.12: „Potravinársky priemysel“, položky č.1: „Pivovary, sladovne, vinárske závody a výrobné nealkoholických nápojov“.

Pre túto činnosť je zisťovacie konanie povinné bez limitu.

Rezortným orgánom je Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti.

Kraj: Prešov
Okres: Sabinov
Obec: Sabinov
Katastrálne územie: Sabinov
Parcela KN-C: 2395/2

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.

7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

Predpokladaná doba začatia výstavby: 08.2017

Predpokladaná doba nábehu prevádzky: 12.2017

8. Stručný opis technického a technologického riešenia.

Zámer sa vypracováva v jednom variante riešenia. Lokalita vybraná investorom je umiestnená na parcele a v existujúcom objekte navrhovateľa. Objekt je v súčasnosti využívaný ako remeselný pivovar. Navrhovateľ požiadal o upustenie od variantného riešenia zámeru.

Nulový variant

Nerealizovaním navrhovanej činnosti by boli výrobné priestory navrhovateľa naďalej využívané na súčasný účel.

Variant navrhovanej činnosti

Variant navrhovanej činnosti predstavuje výmenu súčasnej technológie slúžiacej na výrobu piva za technológiu určenú na výrobu ovocných nealkoholických a alkoholických nápojov. Stavebné práce nie sú súčasťou plánovaného investičného zámeru.

Koncepcia technického riešenia zámeru.

Plánovaná technológia je dimenzovaná na spracovanie 800 ton ovocia ročne, počas obdobia cca 8 mesiacov, kedy bude v prevádzke. Kalkulovaná výťažnosť je 480 000 litrov muštu.

Technológia pozostáva z nasledovných komponentov:

1. Lisovňa a pasterizácia

- Vyklápač paliet
- Vynášač a drvič ovocia
- Pásový lis
- Vysokotlakový čistič
- Kontrolný senzor
- Odstredivé čerpadlo
- Nerezové nádrže
- Závesné sito
- Mixér
- Kompresor (5kW)
- Komorový pasterizátor
- Prietokový pasterizátor

2. Kvasiareň

- CKT - cylindrovo-kónicke tanky
- Spilky – otvorené dvojplášťové nádrže

3. Plnička

- Umývačka a plnička kegov
- Automatická plniaca linka na sýtené nápoje
- Karbonizátor
- Poloautomatické plniace zariadenia na plnenie nesýtených ovocných nápojov

4. Doplnkové zariadenia

- Parný generátor
- Centrálna úpravňa vody
- Doskový filter
- CIPstanica - automatická jednotka na čistenie plničiek a ostatných zariadení.

Komunikačne je areál prístupný z existujúcej komunikácie spájajúcej mesto Sabinov s obcou Drienica.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite.

Spoločnosť P&T INTERPROFIT spol. s.r.o. disponuje vlastným výrobným areálom v ktorom už v súčasnosti prebieha potravinárska výroba. Spoločnosť plánuje inováciu súčasnej produkcie a výrobu piva plánuje nahradiť výrobou alkoholických a nealkoholických nápojov na báze jablčného muštu.

K rozhodnutiu zriadiť túto výrobu v Sabinove prispela aj skutočnosť, že ovocinárstvo má v tomto regióne dlhodobú tradíciu a existujúci aj potenciálni lokálni pestovatelia prejavili záujem oživiť pestovanie ovocia v prípade, ak vznikne stabilný odberateľ ich produkcie.

10. Celkové náklady.

Celkové náklady stavby: 800 tisíc EUR

11. Dotknutá obec.

Mesto Sabinov

12. Dotknutý samosprávny kraj.

Prešovský samostatný kraj

13. Dotknuté orgány.

- Mestský úrad Sabinov
- Okresný úrad Sabinov, odbor starostlivosti o ŽP
- Okresný úrad Sabinov, odbor CO a krízového riadenia
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Sabinove

14. Povoľujúci orgán.

- Mestský úrad Sabinov

15. Rezortný orgán.

- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky.

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- Ohlásenie stavebných úprav podľa § 55 ods. 2. Zákona č.50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Vplyv zámeru nepresahuje štátnu hranicu Slovenskej republiky.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území .

V rámci hodnotenia súčasného stavu životného prostredia rozlišujeme dotknuté územie a hodnotené územie.

Dotknuté územie predstavuje lokalitu navrhovanej činnosti. Hodnotené územie je širšie územie v okolí dotknutého územia.

Geomorfologické pomery

Kataster Sabinova leží na kontakte Spišsko-šarišského medzihoria, Šarišského podolia a pohoria Bachureň. Oba geomorfologické celky patria do Podhôľno-magurskej oblasti (Mazúr, Lukniš, In: MAZÚR ET AL., 1980). Severne leží pohorie Čergov.

Dotknuté územie sa rozprestiera na nive ľavostranného prítoku rieky Torysa. Vďaka svojej polohe je georeliéf dotknutého územia pomerne jednotvárný. V užšom území sa strieda reliéf rovín a nív (niva Torysy a prítokov) s reliéfom proluviálno-fluviálnych pahorkatín až pedimentových rezaných pahorkatín. Pohorie Bachureň je rozrezanou planinou, pohorie Čergov má charakter fluviálne rezanej hornatiny.

Morfologicko-morfometricky sa jedná spravidla o roviny až mierne členité pahorkatiny, horizontálne a vertikálne rozčlenené. Geneticky má tak okolie Sabinova prevažne fluviálny reliéf, prevládajú akumulčné a akumulčno-erózne formy.

Z geodynamických javov a procesov sa v území prejavujú predovšetkým výmoľová erózia a svahové poruchy typu zosunov.

Geologické pomery

Širšie územie je budované prevažne flyšovými horninami s premenlivým podielom pieskovcov, ílovcov, slieňovcov, s pestrými ílovcami, čerchovskej jednotky. V Bachurni vystupujú bazálne zlepence, umulitové vápence a pieskovce vo vnútrokarpatskom paleogéne (eocén). V nadloží starších hornín sú kvartérne edimenty. V území dominujú fluviálne sedimenty, v alúviu Torysy

a jej prítokov holocénne nívne fluvialne splachové sedimenty, humózne jemnopiesčité hliny, resedimentované jemno až strednozrnne piesky a piesčité štrky nív, ktoré prechádzajú do terasových stupňov, od nízkych, würmských, cez strednú risskú terasu (tu leží aj dotknutá lokalita) po vyššie terasy zo starého pleistocénu. V okolí sú plošinové a stráňové polygénne sedimenty (hlinité, hlinito-ílovité, hlinito-skeletovité) prevažne würmskeho veku. V okolitých pohoriach, Čergove a Bachurni prevládajú eluviálno-deluviálne sedimenty na flyšoidnom podloží s prevahou pieskovcov, lokálne zlepcov, brekcií alebo ílovcov, slieňovcov a bridlíc (paleogénneho a kriedového veku).

Dotknutá lokalita je budovaná piesčitými štrkami, štrkami, pieskami až hlinitými pieskami fluvialnych terás, bez pokryvu. V podloží sú pieskovce, vápnité ílovce hutnianskeho a zuberského súvrstvia oligocénneho veku.

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie patrí záujmové územie do rajónu kvartérnych sedimentov, náplavových terasových stupňov.

V meste Sabinov sú ložiská nerastných surovín zastúpené tehliarskymi hlinami, v severnej časti Sabinova je vymedzený dobývací priestor „Sabinov“, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska uhliarskych ílov.

Povrchové a podzemné vody

Najvýznamnejším vodným tokom širšieho územia je rieka Torysa, územie patrí do povodia Hornádu. Priemerný ročný prítok Torysy v Sabinove je okolo 7 m³.s⁻¹. Prítokmi Torysy na území mesta Sabinov sú Ginec – ľavostranný prítok, Krakovský potok – ľavostranný, Drienický potok – ľavostranný prítok Torysy s pravostrannými prítokmi Čierny a Červený potok. Uvedené vodné toky patria z hľadiska režimu odtoku do vrchovinovo-nížinnej oblasti s dažďovosnehovým typom režimu odtoku (Šimo, Zaťko, In: MAZÚR ET AL., 1980). Najväčšiu vodnosť majú toky v marci, podružné maximá sú vo februári a v apríli, najnižšie stavy sú v septembri.

Podzemné vody

Podzemné vody sú viazané najmä na štrkovité fluvialne sedimenty Torysy a jeho prítokov, v ktorých vytvára súvislý zvodnený horizont. Paleogénne útvary nie sú veľmi vhodné pre obeh a akumuláciu podzemných vôd.

Podzemné vody sú dopĺňané zo zrážok, z vodných tokov a prestupmi vôd z okolitých pohorí (Porubský, In: MAZÚR ET AL., 1980).

Podľa hydrogeologických regiónov patrí územie do regiónu 120 – paleogén Spišsko-šarišského medzihoria a Šarišskej vrchoviny v povodí Torysy, Bachurne. Je to región s puklinovou priepustnosťou (Malík, Švasta, In: HRNČIAROVÁ, MIKLÓS (eds.) ET AL., 2002).

Smer prúdenia podzemných vôd je daný geologicko-tektonickými pomermi smerom k osi doliny Torysy.

V meste Sabinov sa nachádza prameň minerálnych vôd s obsahom síry (nevyužíva sa pre slabú výdatnosť). V okolí Sabinova je mnoho sírnatých prameňov, severne a južne vo väčšej vzdialenosti (v oblasti Bardejova, Prešova) sú pramene s uhličitanovými vodami, tieto sú využívané na kúpeľné, liečebné a pitné účely.

Ovzdušie

Sabinov leží na kontakte teplej a mierne teplej klimatickej oblasti, okrsku teplého, mierne vlhkého,

s chladnou zimou (s priemernou januárovou teplotou menej ako $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$) a okrsku pahorkatinového až vrchovinového s priemernou júlovou teplotou viac ako $16\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Podľa klimageografických typov (Tarábek, In: MAZÚR ET AL., 1980) patrí územie Sabinova do územia kotlinovej klímy mierne teplej. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje okolo $7,6\text{ }^{\circ}\text{C}$. Priemerné ročné úhrny zrážok sú v tejto oblasti okolo 600 – 800 mm. Prevládajúce prúdenie vzduchových hmôt je SZ, menej S a V prúdenie. Priemerný počet letných dní je približne 50 a viac, priemerný počet mrazových dní je približne 70. Priemerné ročné sumy globálneho žiarenia dosahujú približne 1100 - 1200 kWh.m⁻². Územie je v zóne s priemerným počtom do 80 dní so snehovou pokrývkou, s priemernou výškou snehovej pokrývky do 25 cm.

Pôda

Na dotknutej lokalite, ako aj na okolitých pozemkoch prevládajú antropogénne pôdy, resp. zeminy. Pôvodné pôdne subtypy boli človekom výrazne pozmenené až pretvorené, vyskytujú sa tu antropogénne subtypy – kultizeme až antrozeme pôvodných subtypov.

V území dominujú kambizemné subtypy, kambizeme nenasýtené až nasýtené, lokálne pseudoglejové. Na polohách s pokrovom sprašových a polygenetických hĺn sa vyvinuli hnedozeme. Karbonatické podložie vnútrokarpatského paleogénu a flyšu dali podmienky pre vznik rendzín, spravidla kambizemných a pararendzín. Na nive Torysy a jej prítokov sa vyvinuli nekarbonátové fluvizeme, prevažne modálne, sprievodne glejové.

Z hľadiska pôdnych druhov dominujú pôdy prachovito-hlinité, až hlinité, sprievodne, prevažne na karbonatických podložiach alebo na podloží s prevahou ílovitého podielu prechádzajú do ílovito-hlinitých pôd, na pieskovcových a zlepencových podkladoch do piesočnato-hlinitých pôd.

Flóra a fauna

Rastlinstvo

Katastrálne územie Sabinova leží v rámci fyto geografickej oblasti – západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvodu východobeskydskej flóry (*Beschidicum orientale*), okresu Východné Beskydy – Šarišská vrchovina (Futák, In: MAZÚR ET AL., 1980).

Podľa fyto geograficko-vegetačného členenia Slovenska (Plesník, In: HRNČIAROVÁ, MIKLÓS (eds.) ET AL., 2002) je územie súčasťou dubovej zóny, v horskej podzóne, vo flyšovej oblasti, okrese Beskydské predhorie, západnom podokrese – Šarišské podolie.

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou by na predmetnej lokalite boli spoločenstvá karpatských dubovo-hrabových lesov (*Carici pilosae-Carpinetum*) zastúpené druhmi ako *Quercus petraeae*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *Acer campestre*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Tithymalus amygdaloides* a iné). Lokálne (predovšetkým na terénnych eleváciach) by sa striedali s lesmi dubovými a cerovo-dubovými (*Quercetum petraeae cerris*), v ktorých by dominovali druhy ako *Q. cerris*, *Q. petraeae*, *Q. dalechampii*, *Q. pedunculiflora*, *Carex motana*, *Lembotropis nigricans*, *Vicia cassubica*, *Pulmonaria mollis*, *Poa angustifolia* a iné. Na nive Torysy a jej prítokov by sa

vyvinuli jelšové lesy (*Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion triandrae p.p.*, *Salicion eleagni*) s druhmi ako *Alnus glutinosa*, *A. Incana*, *Fraxinus excelsior*, *Salix fragilis*, *Prunus padus*, *Carpinus betulus*, *Aegopodium podagraria*, *Matteuccia struthiopteris* a iné.

Oblasti okolitých pohorí, Čergove a Bachurni by sa sformovali spoločenstvá podhorských bukových lesov (*Fagenion p.p.*, *Dentario bulbiferae-Fagetum*), pre ktoré sú typické druhy ako *Fagus sylvatica*, *Carpinus betulus*, *Acer platanooides*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Festucadrymeja*, *Galium odoratum* a iné). Tieto spoločenstvá vo vyšších polohách prechádzajú do bukových a jedovo-bukových lesov (*Dentario glandulosae-Fagetum*) s druhmi ako *Fagussylvatica*, *Acer pseudoplatanus*, *Tilia cordata*, *Abies alba*, *Dentaria glandulosa*, *D. enneaphyllosa* pod. (Michalko, Berta, Magic, Maglocký, In: HRNČIAROVÁ, MIKLÓS (eds.) ET AL., 2002).

Súčasná vegetácia je oproti prirodzenému stavu značne zmenená. Pôvodné spoločenstvá boli nahradené poľnohospodárskymi plochami s monokultúrami poľnohospodárskych plodín, ovocných sádov a urbanizovanými areálmi. Reálne sa vyskytujúce spoločenstvá, spravidla v podobe fragmentov lesných porastov, na mnohých lokalitách korešpondujú druhovým zložením so spoločenstvami potenciálnej prirodzenej vegetácie, tieto územia sú z hľadiska ekostabilizačnej najvýznamnejšie, nakoľko vyskytujúce sa druhy sú v týchto lokalitách prirodzené.

Dotknutá lokalita spadá do vegetačného lesného stupňa dubového (nadmorská výška do 300 m n.m.). V katastri Sabinova sa vyskytujú lesné porasty na pomerne významnej ploche (vyše 20%). V nižších polohách sa zachovali najmä spoločenstvá dubových a dubovo-hrabových lesov, v ktorých z jednotlivých druhov drevín sa vyskytujú najmä dub zimný, cerový, hrab, lipa, jaseň, javor, ale aj agát, borovica, smrekovec, azonálne ovplyvnené jelša, topoľ, vrba. Vo vyšších polohách sú v prevahe bučiny, v striedaní s jedľami.

Tok Torysy lemujú porasty lužných lesov. Taktiež popri prítokoch sú brehové porasty charakteru lužných porastov, v ktorých dominujú jelše, topole a vrby. Okraje polí, zastavaných areálov a ciest sú lemované nelesnou drevinovou vegetáciou, skupinovou alebo líniovou, súvislou alebo nesúvislou. Vyskytujú sa dreviny obdobného druhového zloženia ako v lesných porastoch, s prevahou agátu a krovín, časté sú ovocné stromy. Na podmáčaných miestach sú zastúpené mokradné spoločenstvá. Trávne a bylinné porasty sa vyskytujú iba v minimálnom rozsahu. V území sú početne rozšírené synantropné spoločenstvá (spoločenstvá rumovísk, skládok, pustých miest, lesných okrajov, okrajov sídiel a ciest a pod.). Vegetáciu sídiel predstavuje verejná zeleň, vegetácia cintorínov, parkov a pridoimové záhrady.

Živočíšstvo

Z hľadiska zaradenia do živočíšnych regiónov patrí predmetné územie do vonkajšieho obvodu Západných Karpát – beskydského okrsku, východného (Čepelák, In: MAZÚR ET AL., 1980). Z hľadiska zoogeografického členenia je dotknuté územie súčasťou podkarpatského úseku provincie listnatých lesov (terestrický biocyklus) . Je súčasťou slanskej časti potiského okresu Pontokaspickej provincie (limnický biocyklus)(Jedlička, Kalivodová, In: HRNČIAROVÁ, MIKLÓS (eds.) ET AL., 2002).

Živočíšstvo je determinované prostredím, v ktorom žije. Súčasnú zastúpenie druhov fauny v území je výsledkom pôsobenia a zásahov človeka. Uplatňujú sa tu druhy od nížinných až po horské. Vo faune územia sú zastúpené prevažne druhy viazané na biotopy ľudských sídiel,

vrátane výrobných areálov a na voľnú oráčinovú a oráčino-lesnú a lesnú krajinu. V širšom okolí sa vyskytujú typickí zástupcovia fauny polí a lúk ako jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), bažant poľovný (*Phasianus colchicus*). Z cicavcov sú to (*Microtus arvalis*), v sídlach myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*) a iné.

V zalesnenej krajine sú zastúpené druhy viazané na biotopy listnatých a zmiešaných lesov a krovín. Z vyššej zveri napr. jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), diviak lesný (*Sus scrofa*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*).

Na vodné toky a zamokrené polohy sa viažu druhy typické pre vodné a mokradové spoločenstvá.

Výskyt živočíchov v intraviláne mesta so sebou prináša aj zdravotné riziká, napr. holuby, ktoré môžu byť prenášačmi viacerých chorôb. Širším územím prechádzajú významné migračné trasy, predovšetkým dolinou Torysy (hydrický biokoridor nadregionálneho významu). Okolie Sabinova je aj významným priestorom migrácie poľovnej zveri.

Na dotknutej lokalite nebol sledovaný, alebo zaznamenaný trvalý výskyt chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín ani živočíchov.

Biotopy národného a európskeho významu

V katastrálnom území sa nachádzajú biotopy európskeho a národného významu.

Lesné biotopy európskeho významu:

- bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy,
- dubovo-hrabové lesy lipové,
- kyslomilné bukové lesy,
- javorovo-bukové horské lesy,
- lipovo-javorové sutinové lesy.

Lesné biotopy národného významu:

- sucho a kyslomilné dubové lesy,
- dubovo-hrabové lesy karpatské.

Trávinno-bylinné biotopy európskeho významu:

- nížinné a podhorské kosné lúky.

Legislatívne vymedzené chránené územia

V katastrálnom území Sabinov sa nachádza časť lokality NATURA 2000, a to chránené vtáčie územie (CHVÚ) Čergov. CHVÚ Čergov bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 28/2011 Z.z.. Na území CHVÚ Čergov platí 1. stupeň územnej ochrany. Prvý stupeň územnej ochrany platí i na zvyšnej časti k.ú. Sabinov.

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.

Krajinná štruktúra

Dotknuté územie má prevažne antropogénny charakter s intenzívnym hospodárskym využitím a dopravnou funkciou. Krajinný priestor, do ktorého je umiestnené navrhovaná činnosť má otvorený charakter rozčlenený v severojužnom smere viacerými eróznymi ryhami a korytom ľavostranného prítoku rieky Torysa, ktorý vymodeloval riečnu terasu.

Krajina je v celom posudzovanom úseku intenzívne veľkoplošne poľnohospodársky využívaná. Ostatná časť územia (napr. svahy riečnej terasy) bola v minulosti ovocinársky využívaná. Krajinný sa jedná o priemerne hodnotné územie, v ktorom sa prelínajú rôzne prvky krajiny. Okolie však poskytuje aj pestrejšie krajinné štruktúry s mozaikovitým charakterom, kde sa striedajú menšie plochy ornej pôdy, trávnych porastov a lesné plochy.

Územný systém ekologickej stability

Najvýznamnejším prvkom kostry územného systému ekologickej stability je hydrický biokoridor nadregionálneho významu (NRBk) Torysa, Spišsko-šarišské medzihorie. Jedná sa o rozsiahle brehové porasty a aluviálne lúky.

Ďalšími významnými biokoridormi sú:

- nadregionálny biokoridor (NRBk) Tri chotáre - Lysá hora, Beskydské predhorie, remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine,
- nadregionálny biokoridor (NRBk) Čergov – Minčol, Čergov, lesné komplexy bučín a jedľobučín v kombinácii s vrcholovými a svahovými lúkami,
- nadregionálny biokoridor (NRBk) Stráže-Hradová hora, remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodárskej krajine.
- regionálny biokoridor (Rbk) Svinka, Šarišská vrchovina, aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty.

Z biocentier sú najvýznamnejšími:

- nadregionálne biocentrum (NRBc) Tichý Potok, Levočské vrchy, jadro PR Bišár, jedľové bučiny a vrcholové lesy pod silným klimatickým vplyvom,
- nadregionálne biocentrum (NRBc) Čergov – Minčol, Čergov, jadro NPR Hradová hora, komplex lesov a trvalých trávnych porastov s rozptýlenou vegetáciou,
- regionálne biocentrum (Rbc) Solisko, Čergov, lesný komplex (jedliny, dubobučiny a jedľové bučiny),
- regionálne biocentrum (Rbc) Bachureň, Bachureň, komplex lesov (dubové bučiny, jedľové bučiny, so smrekovcom) a vrcholových lúk V zmysle Zmien a doplnkov 2010 ÚPN-O mesta Sabinov sa odporúča nadregionálny hydrický biokoridor Torysa doplniť o navrhnuté prvky Miestneho územného systému ekologickej stability (M-USES), a to: miestne biokoridory (Mbk): Jakuboviansky potok, potok Telek, Husí potok, potok Šalgov, potok Šomka, Čierny potok, Červený potok, Krakovský potok, potok Ginec a ich bezmenné prítoky, miestne biocentrá (Mbc): historický park v centre mesta, lesopark v lokalite Švabľovka.

Biocentrá a biokoridory dopĺňajú prvky vegetácie v krajine – rôzne formácie skupinovej a líniovej

drevinovej a trávno-bylinnej vegetácie (remízky, sprievodná vegetácia komunikácií, jarkov, hraníc parciel a pod.). Tieto plnia funkciu interakčných prvkov a majú veľký lokálny význam, zvyšujú celkový stupeň ekologickej stability krajiny.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia.

3.1. Demografická charakteristika

Demografická štatistika poskytuje informácie o obyvateľoch mesta Sabinov, o jeho stave, štruktúre v jednotlivých časových úsekoch.

Celkový počet obyvateľov Sabinova dosiahol k 31.12.2014 celkom 12 413 osôb, z uvedeného počtu bolo 49,42 % mužov a 50,58 % žien.

Tabuľka č. 1 - Počet obyvateľov mesta Sabinov

ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014
muži	6 125	6 271	6 252	6 113	6 134
ženy	6 296	6 114	6 125	6 257	6 279
spolu	12 421	12 385	12 377	12 370	12 413

Z uvedenej tabuľky č. 1 vyplýva, že počet obyvateľov v Sabinove je stabilizovaný, medzi jednotlivými rokmi sú len mierne poklesy a nárasty. Zastúpenie obyvateľov z hľadiska pohlavia je vyvážené.

Tabuľka č. 2 - Veková štruktúra obyvateľov Sabinova

ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014
do 7 rokov	1 018	1 052	1 046	1 069	1 086
7-18 rokov	2 085	1 981	1 927	1 827	1 788
19-60 rokov	7 909	7 855	7 844	7 847	7 832
nad 60 rokov	1 409	1 497	1 560	1 627	1 707

Štruktúru obyvateľov sme z hľadiska potrieb rozdelili do štyroch kategórií. V roku 2014 došlo v kategórii do 7 rokov k nárastu v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi .

Pokles nastal v kategórii predproduktívneho veku (7-18 rokov). V skupine občanov v produktívnom veku sú len malé rozdiely v jednotlivých rokoch, nárast počtu občanov nad 60 rokov oproti priemeru za predchádzajúce roky stúpol o 184 osôb.

Tabuľka č. 3 - Počet narodených detí v meste Sabinov

ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014
muži	61	73	82	89	88
ženy	73	69	73	63	71
spolu	134	142	155	152	159

Počet živonarodených detí v meste Sabinov má za posledné roky stúpajúcu tendenciu, v priemere sa rodí viac mužov ako žien.

3.2. Sídla

Súčasnú mestu Sabinov sa vyvinulo z kráľovskej obce. Prvá písomná zmienka o meste Sabinov pochádza z roku 1248. V polovici 12. storočia sa tu usadili nemeckí kolonisti. Mesto získalo v roku 1299 mestské výsady - právo voliť richtára a farára, právo súdu, lovu a rybolovu, oslobodenie od daní, mýta, cla a vojenskej služby. V roku 1405 bol Sabinov povýšený na slobodné kráľovské mesto, čo mu prinieslo rad ďalších privilégií. Rozvíjajú sa remeslá a dochádza k značnému rozkvetu obchodu. Koncom 15. storočia sa stal Sabinov členom Pentopolitany - združenia piatich východoslovenských miest, ku ktorému patrili ešte Košice, Prešov, Bardejov a Levoča. Obdobie 16.-18. storočia bolo v znamení rozkvetu, neskôr hospodárskeho úpadku mesta. V 19. storočí bol Sabinov malým provinčným mestom so slabou rozvinutou priemyselnou výrobou. Aj v rokoch I. ČSR hospodársky vývoj naďalej zaostával. Z väčších podnikov tu pracovala pila, garbiareň a konzerváreň.

Obyvatelia sa zaoberali prevažne roľníctvom, až neskôr sa začala rozvíjať remeselná výroba. V 19. storočí boli vybudované menšie podniky, avšak Sabinov naďalej ostal mestom poľnohospodárstva a remeselníctva. Po roku 1960 boli vybudované strojárske a drevárske závody.

V súčasnosti je Sabinov sídlom regionálneho významu, sídlom okresu s tomu prináležiacou vybavenosťou. Mesto poskytuje pre svojich obyvateľov i obyvateľov širokého okolia veľký počet pracovných miest, je sídlom školstva, zdravotníctva, štátnej správy, služieb.

Správne územie Sabinova v súčasnosti tvoria katastrálne územia Sabinov, Orkucany, Zálesie. Mesto má charakter centrálne situovanej najstaršej časti (historické jadro), okolo ktorého sa postupne rozrastalo striedavo o obytné, obslužné a priemyselné plochy. Prejavoval sa predovšetkým proces plošného rozrastania, menej zahusťovanie existujúceho zastavaného priestoru.

Z hľadiska sídelnej funkčnosti plní mesto prevažne obytnú, obslužnú a výrobnú funkciu.

Zamestnanosť

Z hospodárskeho hľadiska dôležitú úlohu zohráva ukazovateľ ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO). S narastajúcim podielom obyvateľstva v produktívnom veku stúpa aj počet EAO. Ako problém sa javí nie nedostatok EAO, ale vysoká miera nezamestnanosti, k poslednému dňu r. 2014 na úrovni 12,29 %, v okrese Sabinov dokonca až 21,86 %.

3.3. Infraštruktúra

Doprava

Sabinov je situovaný na významnej komunikačnej trase – ceste I/68 Prešov – Stará Ľubovňa a tiež na železničnom ťahu spájajúcom Poľsko – Slovensko a Maďarsko. V meste je jedna železničná stanica a jedna zastávka (Orkucany).

Cestný systém dopĺňajú cesty druhej a tretej triedy a miestne komunikácie, ktoré slúžia ako obslužné dopravné komunikácie.

Verejnú cestnú dopravu osôb zabezpečuje SAD, š.p. Prešov, zabezpečenie je nedostatočné. V meste je autobusová stanica.

Zásobovanie vodou

Sabinov, Lipany a 10 obcí okresu sú zásobované z verejného vodovodu Slavkov – Prešov. V meste Sabinov je na verejný vodovod napojených 98% obyvateľstva.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie elektrickou energiou je z hlavného 110 kW rozvodu Lemešany – Prešov a Spišská Nová Ves – Lipany v sekundárnej sieti. Rozvody sú zabezpečené 22 kW. V meste Sabinov je stredisko VEZ rozvodného závodu Prešov. V Sabinove je malá vodná elektrárňa na rieke Torysa s dvoma turbínami.

Zásobovanie plynom a rozvod tepla

V Sabinove je pripojených na plynovod cca 98% obyvateľov. Na území mesta je prevádzkovaných niekoľko centrálnych zdrojov tepla, v individuálnej výstavbe je výroba tepla a teplej úžitkovej vody individuálna.

Telekomunikácie

Mesto je pokryté sieťou Slovak Telecom, je tu pokrytie signálom všetkých mobilných operátorov, je tu pokrytie televíznym, rozhlasovým a internetovým signálom.

Odvádzanie vôd

Mesto Sabinov má vybudovanú kanalizačnú sieť a ČOV v Orkucanoch. Na kanalizáciu je napojených 85% obyvateľov.

Nakladanie s odpadmi

V meste zabezpečuje odvoz odpadu spol. Marius Pedersen, a.s. Trenčín. Odpad sa separuje na komodity – sklo, plasty, elektroodpad, nebezpečný odpad.

Komunálne odpady vznikajúce na území mesta sú zneškodňované skládkovaním (skládka v Ražňanoch), ktorej prevádzkovateľom je Spoločnosť Šariš, a.s., Sabinov.

Školstvo

V Sabinove je niekoľko stredných škôl (Gymnázium Antona Prídavka, Obchodná akadémia, Združená Stredná škola (spojením Strednej poľnohospodárskej školy a Stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho), tri základné školy, Špeciálna základná škola), Základná umelecká škola. Súčasťou týchto sú školské kluby detí, strediská záujmovej činnosti a zariadenia školského stravovania. Mnohé školy sú sústredené v južnej časti mesta, v blízkosti navrhovaného objektu OC Kaufand. V meste je 5 materských škôl. Pôsobí tu tiež Centrum voľného času.

Zdravotníctvo , sociálna starostlivosť, služby, finančníctvo

V meste je Poliklinika a niekoľko súkromných zdravotných ambulancií. Poliklinika je tiež v Lipanoch, v niekoľkých obciach pôsobia zdravotné strediská a lekárne. V Sabinove je Ústav sociálnej starostlivosti. V Lipanoch je denný stacionár pre mentálne postihnuté deti a Dom pokojnej staroby – Charitný dom. V Šarišských Michaľanoch je detský domov Slon. Služby zdravotníckych zariadení sú nedostatočné, chýba lôžkové zariadenie. Služby sú na pomerne slabej úrovni, zameriavajú sa predovšetkým na zákazkové šitie, autodopravu, autoopravárenské

činnosti, drobnú stavebnú činnosť a pod, službu mnohých typov sú nedostatočné, resp. úplne chýbajú. V meste a okolí chýbajú predajne, predovšetkým priemyselný tovar, domáce potreby, predajne odevov, skla, porcelánu a pod. Finančné služby v Sabinove poskytuje Všeobecná úverová banka, a.s., Poštová banka a Slovenská sporiteľňa, a.s. Pôsobí tu tiež poisťovňa Kooperatíva.

Kultúra

Centrom kultúry je Mestské kultúrne a spoločenské stredisko. Nachádza sa v ňom Mestská knižnica. V stredisku pôsobí folklórny súbor Sabinovčan, detský folklórny súbor Sabiník, dychová hudba Sabinka. V meste pôsobí Základná umelecká škola. Zo Sabinova pochádzajú kapely Dalla mattina alla sera, Gloom, Out of age. Vychádzajú tu noviny – Kultúrny mesačník a Novinky.

Šport

V meste pôsobí aeroklub, hokejový, futbalový, karate, basketbalový, lyžiarsky, tenisový, šachový, turistický, stolnotenisový, silovéhoj trojboja, parkouristický, paraglidingový, florbalový, futsalový, bowlingový, kolkársky a kynologický klub. Je tu vybudovaná umelá ľadová plocha a mestské kúpalisko. V okolí sa realizujú predovšetkým zimné športy, turistika a cykloturistika.

3.4. Ekonomické aktivity, priemyselná výroba a stavebníctvo

Priemysel je odvetvie materiálnej výroby zahrňujúce získavanie nerastných, rastlinných a živočíšnych surovín a ich spracovanie, ako aj opravy výrobkov z nich vyrobených a výrobu a rozvod energie každého druhu.

Tlak na zvýšenie efektívnosti výroby a rast produktivity práce spôsobil pokles počtu pracovných miest v tejto oblasti.

Priemysel a priemyselná výroba je koncentrovaná do tradičných odvetví. Hovoríme o strojárskom, drevospracujúcom, potravinárskom, textilnom, odevnom priemysle, stavebníctve.

Najväčšími zamestnávateľmi v meste sú:

SANAS, a.s., – je tradičným slovenským výrobcom nábytku, od r. 1955 pod značkou Nový domov, neskôr, od r. 1990 už pod novým názvom *S*Abinovská *N*Ábytkárska Spoločnosť – výroba nábytku pre domáci a zahraničný trh. Export tvorí dlhodobu podstatnú časť obratu firmy, ktorá v súčasnosti zamestnáva 344 osôb.

V poslednom období firma investovala hlavne do modernizácie strojno–technologických zariadení s dôrazom na ochranu životného prostredia, pričom dnes má na všetkých významných technologických uzloch moderné, elektronicky riadené stroje. Nosnú časť výroby predstavuje veľkosériová výroba. Z produktov firmy spomeňme kuchynské linky, jedálenské stoly a stoličky, obývacie zostavy, komódy, kancelársky nábytok, predsiene, spálne, čalúnený nábytok.

ZTS Sabinov, a.s. – má v súčasnosti 250 zamestnancov a priemerný ročný objem výroby je cca 18 mil. EUR. Rozvoj firmy je zabezpečovaný vlastným vývojom výrobkov podľa potrieb zákazníkov. Zákazníkom poskytuje služby v oblasti inžinierskeho poradenstva. Hlavnou činnosťou firmy je výroba prevodoviek. ZTS Sabinov, a.s. vyrába nasledovné typy prevodoviek: čelné, kuželové, kuželočelné, závitovkové, planétové. Prevodovky sú vyrábané ako štandardné – v rôznych typoch a veľkostiach a neštandardné – vyrábané na základe požiadaviek zákazníkov.

Približne 90% produkcie je vyvázaných do zahraničia (Čína, Nemecko, USA, Rusko, Poľsko, Česko, Turecko, Veľká Británia, Írsko, Ukrajina, Egypt, Taliansko, Španielsko, Holandsko, krajiny južnej Ázie, atď.). Prevodovky sú exportované aj nepriamo, tzn. dodávateľmi investícií (technológií) cukrovarov, oceliarní, cementární, keramických závodov, elektrární, atď.

MILK –AGRO s.r.o.– je obchodno–výrobnou spoločnosťou so zameraním na predaj potravinárskych výrobkov a drogistických tovarov, pričom v Sabinove prevádzkuje tri maloobchodné predajne a jeden veľkosklad s uvedeným sortimentom výrobkov pre zabezpečenie zásobovania týmito materiálmi aj ďalších vlastných predajní rozmiestnených prakticky po celom Slovensku a taktiež ostatných zmluvných odberateľov.

V sabinovskom areáli prevádzkuje aj výrobný závod, v ktorom vykupuje od poľnohospodárov surové kravské mlieko, z ktorého následne vyrába mliečne výrobky pod značkou SABI – konzumné mlieko, konzumné smotany, rôzne typy jogurtov biele a aj ochutené, tekuté kyslomliečne nápoje rovnako biele a aj ochutené, čerstvé syry – tvarohy, zrejúce syry, tavené syry, ochutené thermizované tvarohové dezerty, maslo, sušené mliečne výrobky.

Na jednotlivých prevádzkach v rámci mesta Sabinov zamestnáva v súčasnosti približne 160 osôb zo Sabinova a z blízkeho okolia, celá firma MILK–AGRO so sídlom v Prešove však približne asi desaťkrát viac zamestnancov.

EKO SVIP, s.r.o.– je stavebná spoločnosť, založená v roku 1997. Predmetom činnosti firmy je stavebná výroba. Realizuje vodohospodárske a inžinierske stavby (výstavba a rekonštrukcia vodovodov, vodojemov, kanalizácií, ČOV), občianske a bytové stavby, výstavbu a rekonštrukciu komunikácií, regenerácie obcí, protipovodňové opatrenia obcí. K 31.12.2014 zamestnávala spoločnosť 117 zamestnancov. Pri realizácii stavieb vyžíva kvalitné materiály, osvedčené technologické postupy, kvalifikovaných pracovníkov, vlastný strojový a dopravný park. Stavby spoločnosti sú realizované v zmysle technologických noriem a v požadovanej kvalite. Pri výstavbe sa dbá na dodržiavanie zásad BOZP a dodržiavanie ekologických zásad výstavby. Spoločnosť EKO SVIP, s.r.o., pôsobí na území Slovenskej republiky, v súčasnosti v Prešovskom kraji a v Košickom kraji.

3.5. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

V roku 2005 došlo k odčleneniu školského majetku od Strednej združenej školy (predtým pod správou SPoŠ) a následne sa stal súčasťou Pasienkovej spoločnosti Borov s.r.o.. Zredukovaný bol pestovateľský a chovateľský podnik, najväčšie oševné plochy zaberajú obilniny, z nich najmä pšenica a jačmeň, krmoviny, repka olejná a zemiaky. Živočíšna výroba je obmedzená na chov hovädzieho dobytku a ošípaných (upustilo sa od chovu koni, hydiny, oviec, včiel).

V areáli niekdajšieho JRD v Orkucanoch v súčasnosti pôsobí nástupnícke poľnohospodárske družstvo PD Orkucany, zamerané na rastlinnú aj živočíšnu výrobu. Okrem uvedených spoločností majú v meste zastúpenie aj súkromne hospodáriaci roľníci.

V januári 2004 na základe uznesenia mestského zastupiteľstva č. 93 z 11/2003 vznikla obchodná spoločnosť s názvom Mestské lesy Sabinov s.r.o.. Jediným a 100 % spoločníkom spoločnosti je mesto Sabinov.

Spoločnosť hospodári na lesných pozemkoch v majetku mesta, ktoré má v prenájme na základe nájmovej zmluvy. Počnúc 1.januárom 2008 nadobudla platnosť zmluva o prenájme pozemkov s

obcou Červená Voda, kde výmera obhospodarovaných pozemkov predstavuje necelých 100 ha lesných pozemkov. Územie mestských lesov sa celkovo nachádza v 5 katastrálnych územiach: Sabinov, Zálesie, Červená Voda, Drienica a Jakubovany.

4. Kultúrne a historické pamiatky

Sabinov má typické stredoveké šošovkovité námestie (z pôvodne roľníckej osady). Najstaršie zachované stavby pochádzajú z 15. storočia. Najvýznamnejšou a súčasne najstaršou architektonickou pamiatkou je gotický kostol sťaťa sv. Jána Krstiteľa. Pôvodný kostol v roku 1461 úplne vyhorel. V rokoch 1484-1518 bol kostol neskorogotický prestavaný. Vnútoraná výzdoba kostola je gotická, renesančná a baroková. Najcennejší je hlavný oltár, ktorého originál sa nachádza v národnom múzeu v Budapešti a pochádza z dielne majstra Pavla z Levoče.

Kostol bol niekoľkokrát poškodený požiarom. Posledné väčšie úpravy boli urobené v rokoch 1938 -1939, v 70. rokoch bol rekonštruovaný hlavný oltár. V roku 1992 bola vykonaná celková vonkajšia rekonštrukcia.

Zvonica pri kostole patriaca do tzv. východoslovenskej renesancie bola dokončená v roku 1657, zvon pochádza z roku 1470.

Ďalšou stavebnou dominantou historického jadra mesta je bývalé lýceum postavené v renesančnom slohu v roku 1530, v 18. storočí barokovo prestavané.

Z ostatných pamiatok Sabinova sú najvýznamnejšie gréckokatolícky kostol Najsvätejšieho srdca Ježišovho, dva evanjelické kostoly a pravoslávny chrám. Vlastné historické jadro Sabinova je kultúrno-historicky veľmi významné.

Viditeľné sú zbytky bášť a hradieb - pôvodného opevnenia. Z novšej histórie sa v meste nachádza pamätník 2. svetovej vojny. V centre Sabinova sa nachádza rozľahlý park s fontánou. V širšom okolí sa vyskytuje množstvo významných kultúrno-historických pamiatok – zrúcanina Hanigovského hradu, Šarišský hrad, centrum Bardejova a ďalšie kultúrno-historické atraktivity.

Archeologické a paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V predmetnom území nie sú evidované významné archeologické a paleontologické náleziská, ani významné geologické lokality.

5. Súčasný stav kvality životného prostredia.

Zaťaženie stresovými faktormi je v samostatnom meste Sabinov i v okrese pomerne veľké. Stresovými faktormi je prevažne znečistenie ovzdušia a vôd. Z prírodných stresových faktorov sú najvýznamnejšie geodynamické procesy, prevažne zosúvanie, výmoľová erózia, predovšetkým na výraznejších svahoch. Oblasť Sabinova je klasifikovaná ako územie ekologicky málo až stredne stabilné, ohraničená je stabilnejšími územiami (Bachureň, Čergov).

Ovzdušie

Z hľadiska ochrany ovzdušia sa jedná o územie s nízkym stupňom zaťaženia. Znamená relatívne dobrú kvalitu, napriek existencii priemyselných podnikov a urbanizácií. Zdroje znečistenia ovzdušia sú aj vlastné, ale stav ovzdušia je ovplyvnený predovšetkým diaľkovým prenosom znečisťujúcich látok zo vzdialenejších zdrojov. Ovzdušie je znečistené popolčekom, ktorý tvorí 98

% všetkých emisií. Vzhľadom na charakter krajiny okolia Sabinova sa na znečistení ovzdušia výrazne podieľa aj minerálny prach z poľnohospodárstva, suspenzia a resuspenzia z nedostatočne čistených komunikácií, vykurovanie.

V Sabinove sa nachádzajú stredné a malé zdroje znečistenia. Tieto v prevažnej miere využívajú zemný plyn. Významným zdrojom sú mobilné zdroje znečistenia ovzdušia, predovšetkým automobilová doprava. K hlavným látkam znečisťujúcim ovzdušie pochádzajúcim z automobilovej dopravy patria najmä oxid uhoľnatý CO, oxid siričitý SO₂. Oxidy dusíka NO_x, aromatické uhľovodíky C_xH_y, pevné častice a zlúčeniny olova.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Riziko ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami je vysoké prevažne v zastavanom území (obytné, obslužné, dopravné, výrobné aktivity), smerom do otvorenej neurbanizovanej krajiny sa riziko znižuje a taktiež nadobúda iný charakter – riziko z poľnohospodárskej výroby, či už rastlinnej alebo živočíšnej. Využívanie územia na poľnohospodárske a urbanizačné účely vedie k zvýšenému obsahu oxidovaných a redukovaných foriem dusíka, síranov a chloridov vo vodách, povrchových i podzemných.

Na kvalitu povrchových vôd má priamy vplyv predovšetkým vypúšťanie odpadových vôd. Pôvodcami odpadových vôd sú najmä priemysel a komunálna sféra (kanalizačný systém). Nedostatočným čistením sa do povrchových vôd dostávajú vysoké koncentrácie znečisťujúcich látok a látok podporujúcich rozvoj rias a planktónu, čoho dôsledkom je celkové zhoršenie kvality vody. Rieka Torysa je z hľadiska znečistenia zaradená do IV. Triedy. Je kontaminovaná odpadovou vodou.

Fyzikálna a chemická degradácia pôdy

Podľa výsledkov monitoringu pôd v SR – súčasný stav a vývoj monitorovaných vlastností pôd (VÚPOP Bratislava, 2002) katastrálne územie mesta Sabinov nepatrí medzi 9 imisných oblastí, vyčlenených na území Slovenska. Podľa výsledkov monitoringu sa v pôdach Sabinovského okresu nenachádzajú nadlimitné obsahy karcinogénnych organických polutantov (PAU, PCB). Poľnohospodárska pôda na katastrálnom území však môže byť lokálne potenciálne ohrozená svahovými poruchami a z dôvodu morfológických pomerov a sklonitosti terénu je lokálne náchylná na vodnú eróziu.

Nepriaznivý vplyv svahových porúch na poľnohospodársku pôdu spočíva najmä v postupnej devastácii pozemkov a vzniku ich neobrábateľných častí. Riziko erózie a kontaminácie poľnohospodárskych pôd sa najmä v súvislosti s menšou intenzitou poľnohospodárskej výroby v poslednom desaťročí značne znížilo.

Odpady

Zber komunálneho odpadu v meste zabezpečujú externé dodávateľské firmy v intervaloch podľa odvozného plánu.

Najväčším producentom odpadov sú domácnosti, priemysel, ale aj vybavenosť a poľnohospodárstvo. Z hľadiska produkcie nebezpečných odpadov dominuje priemysel. Produkcia komunálneho odpadu má rastúci trend, čo je dané najmä nárastom spotreby domácností a vysokým podielom jednorazových obalov.

Najčastejším spôsobom nakladania s odpadom je skládkovanie. Skládkovanie odpadov je zdrojom kontaminácie okolitého prostredia, a to najmä v prípade nepovolených resp. neriadených a tzv. divokých skládok odpadu. V širšom území sa nachádza niekoľko lokalít zaťažených dôsledkami skládkovania, ktoré predstavujú v niektorých prípadoch environmentálnu záťaž s potrebou sanácie. Riadená skládka funguje v Ražňanoch.

Hluk

Zvýšená hladina hluku v meste je dokumentovaná najmä pozdĺž hlavných mestských zberných komunikácií a tranzitných komunikácií. Dotknuté územie je zaťažené hlukom predovšetkým v súvislosti s tranzitnou a prímestskou dopravou.

Taktiež železničná doprava predstavuje výrazný podiel v intenzite hlučnosti. Jej pôsobenie sa sústreďuje predovšetkým do najbližšieho okolia železničných tratí.

Zvýšená seizmicita, vyhodnotenie zemetrasnej činnosti

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny Slovenskej republiky 2002) sa v katastrálnom území makroseizmická intenzita pohybuje okolo 5⁰MSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží sa pohybuje v intervale 0,80 – 0,99 m.s⁻².

Prírodná rádioaktivita a radónové riziko

Na celom katastrálnom území mesta je (podľa hodnotenia v ÚPN VÚC Prešovského kraja) pravdepodobnosť výskytu nízkeho až stredného radónového rizika, ktore neobmedzuje územnu lokalizáciu obytnej zástavby.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky).

1.1.1. Pôda

Celková plocha parcely 2395/2 je 2 022 m². Kultúra parcely je v katastri nehnuteľnosti evidovaná ako „zastavené plochy a nádvoría“. Inštalácia novej technológie nebude vyžadovať zmenu pôdorysu existujúcej budovy ani vnútroareálových dopravných a manipulačných plôch.

1.1.2. Voda

Voda bude počas prevádzky spotrebovávaná v sociálnych zariadeniach zamestnancov a na oplach technológií. Maximálna hodinová spotreba pitnej vody bude cca 200 litrov.

1.1.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Elektrická energia

Príkron plánovaných zariadení:

Zariadenia	Inšt. výkon (kW)
A.Lisovňa a pasterizácia:	
1. Vyklápač paliet	2,20
2. Vynášač, drvič na ovocie s dopravníkom a drvičom	3,37
3.Pásový automatický lis	0,93
4.Vysokotlakový čistič	5,00
6.Odstredivé čerpadlo 3000 l/hod	0,75
9. Mixer na miešanie ovocných štiav a drení - 1ks	0,75
11. Kompresor	5,00
12. Komorový pasterizátor - para	5,50
13. Prietokový pasterizátor 500 l/h na plyn	0,75
B.Kvasiareň	
1.CKT - Cylindricko-kónicke tanky chladenie	12,00
2.Spilky - chladenie	12,00
C. Plnenie výrobkov	
1. Umývačka a plnička kegov	3,00
2. Automatická plniaca linka	10,00
3. Karbonizátor 1000l	3,00
4. Poloautomatické plniace zariadenia	3,00
D. Doplnkové zariadenia	
1. Parný generátor	1,50
2. Centrálna úpravňa vody	1,00
3. Doskový filter s filtračnými vložkami	3,50
4. CIP	2,00
E. Rezerva na dodatočné zariadenia	15,00
SPOLU	90,25

Potreba tepla a zemného plynu

Potreba zemného plynu pre potreby prevádzky bude pre všetky inštalované zariadenia (pastér, generator, kotol) cca 60 kWh.

Zdroj tepla

Zásobovanie teplom je riešené z vlastnej kotolne. Kotolňa Nízkotlaká teplovodná plynová kotolňa je umiestnená v samostatnej miestnosti.

1.1.4. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Projekt naplánuje výstavbu dopravných, parkovacích alebo manipulačných plôch. Existujúca dopravná infraštruktúra je postačujúca. Dovoz a odvoz tovaru sa bude vykonávať kamiónmi vo frekvencii max 5 vozidiel za deň.

1.1.5. Nároky na pracovné sily

Prevádzka plánovanej technológie bude vyžadovať 3 zamestnancov na smenu. Predpokladaná je dvojsmenná prevádzka.

1.1.6. Požiadavky na vstupné suroviny

Plánovaná činnosť má je založená na spracovaní suroviny – jablák v maximálnom množstve 500 kg za hodinu. Plánovaný ročný objem spracovanej suroviny je 800 ton ovocia.

2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

2.1. Ovzdušie

Počas výstavby

Počas inštalácie technológie nepredpokladá zvýšenie znečistenia ovzdušia.

Počas prevádzky

Prevádzka navrhovaného riešenia bude predstavovať malý zdroj znečisťovania ovzdušia. V zmysle Vyhlášky č. 356/2010 Zb.z. pri výrobe tepla sa jedná o procesné spaľovanie plyných palív a z tohto dôvodu sa predpokladá iba vznik základných znečisťujúcich látok – tuhé znečisťujúce látky TZL, plyné látky NO_x, SO_x, CO, ktoré budú značne zredukované použitím kondenzačnej techniky a využitím odpadného tepla z technológie chladenia potravín na ohrev TUV.

2.2. Voda

Počas výstavby

Zvýšená produkcia odpadových vôd počas inštalácie technológie sa neočakáva.

Počas prevádzky

Výpočtový prietok splaškových vôd sa rovná spotrebe vody:

Spolu 3200 l/deň

2.3. Odpady

Odpadové hospodárstvo je riešené v zmysle Zákona MŽP SR č. 223/2001 Z.z., O odpadoch, Vyhlášky MŽP SR č. 283/2001 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o odpadoch a triedenie vzniknutých odpadov je v súlade s Katalógom odpadov ustanoveným Vyhláškou MŽP SR č. 284/2001 Z.z., a Vyhláškou č. 409/2002 Z.z.

Odpady z výstavby

V priebehu inštalácie technológie vzniknú odpady, s ktorými bude nakladané v súlade s miestne platnou legislatívou.

V zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 284/2001 Z. z. prílohy č. 1, ktorou sa ustanovuje katalogizácia odpadov možno vzniknuté odpady zatriediť nasledovne:

Kód	Druh odpadu	Kategória odpadu
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
17 01 01	Betón	O
17 02 01	Drevo	O
17 02 03	Plasty	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 07	Zmiešané kovy	O
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako v 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Odpady z prevádzky

V zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 284/2001 Z. z. prílohy č.1, ktorou sa ustanovuje katalogizácia odpadov vzniknú počas prevádzky nasledovné druhy a množstvá odpadov:

Číslo odpadu	Názov odpadu (SK)	Kategória odpadu
02 03 01	kaly z prania, čistenia, lúpania, odstredovania a separovania	O
02 03 04	látky nevhodné na spotrebu alebo spracovanie	O
02 03 99	odpady inak nešpecifikované	O

2.4. Hluk a vibrácie

Realizácia zámeru nebude mať za následok vznik zdrojov hluku.

2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Vznik žiarenia a iných fyzikálnych polí nepredpokladáme.

2.6. Teplo, zápach a iné výstupy

Prevádzka plánovanej technológie nebude mať vplyv na vznik tepla alebo zápachov.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.

Zámer bude realizovaný na okraji zastavaného územia intravilánu mesta. Vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie v prienahu inštalácie novej technológie ako aj počas jej prevádzky budú minimálne.

Okrem už popísaných emisií z ústredného vykurovania ako aj vzniku viacerých druhov odpadov zo spracovania ovocia nie sú predpokladané žiadne ďalšie vplyvy na životné prostredie.

3. Hodnotenie zdravotných rizík.

Výhľadom na charakter výroby nie je predpoklad negatívneho vplyvu navrhovanej činnosti na zdravotný stav a pohodu obyvateľstva.

Priame zdravotné riziká predstavujú možné úrazy počas prevádzky, predovšetkým nebezpečenstvo úrazu pri manipulácii s veľkoobjemovými obalmi. Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.

Vplyv na prírodné prostredie sa, vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti v intraviláne mesta, nepredpokladá. Navrhovaná činnosť nezasahuje do chránených vtáčích území, území európskeho významu ani súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Nezasahuje tiež do veľkoplošných ani maloplošných chránených území prírody. Územie, v ktorom sa činnosť navrhuje sa nachádza v 1. stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Hodnotený areál nezasahuje do žiadneho z prvkov ÚSES preto realizácia navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv ani na ÚSES.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.

Potenciálne vplyvy na zložky prírodného prostredia, prípadne zdravotný stav obyvateľstva boli identifikované v predchádzajúcich kapitolách. Pre hodnotenie ich významnosti sme zvolili 5 stupňovú škálu s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

- 0 – žiadny, bez vplyvu
- 1 – malý, zanedbateľný vplyv
- 2 – stredne veľký, odstrániteľný
- 3 – veľký, odstrániteľný
- 4 – veľký, neodstrániteľný

Okrem toho delíme vplyvy na:

- A. Nepriame   A1
Priame   A2
- B. Krátkodobé   B1
Dlhodobé   B2
- C. Dočasné   C1
Trvalé   C2

	Inštalácia technológie	Doprava	Odpady	Hluk	Emisie
Horninové prostredie	0	0	0	0	0
Pôda	0	0	0	0	0
Krajinná scenéria	0	0	0	0	0
Voda podzemná	0	0	0	0	0
Voda povrchová	0	0	0	0	0
Ovzdušie	0	1 A2 1 B2 1 C1	1 A2 1 B2 1 C1	0	1 A2 1 B2 1 C1
Flóra	0	0	0	0	0
Fauna	0	0	0	0	0
Obyvateľstvo	0	0	0	0	0

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.

Vplyv zámeru nepresahuje štátnu hranicu Slovenskej republiky

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Plánované práce budú prebiehať v existujúcom priemyselnom objekte bez fyzického kontaktu s jeho okolím alebo priliehajúcou krajinou. Žiadne vyvolané súvislosti preto nepredpokladáme. V širšom kontexte očakáme oživenie ovocinárskej výroby v regióne, s čím bude spojená revitalizácia existujúcich, zanedbaných sádov a zakladanie nových produkčných plôch.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.

V čase spracovania zámeru podľa zákona 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov, nám neboli známe žiadne iné súvislosti, ktoré by mohli mať vplyv na okolité životné prostredie.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti vyplývajú z platných predpisov a noriem.

Požiadavky a opatrenia platné pre prevádzku budú zapracované v prevádzkovom poriadku areálu. Prevádzkový poriadok bude vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a bude zahŕňať podmienky zodpovedajúce manipulácii s jednotlivými druhmi a kategóriami odpadu v podmienkach predmetného zariadenia.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala.

V prípade, ak sa hodnotená činnosť nebude realizovať, bude existujúci reál využívaný doterajším spôsobom. Potenciál regiónu na pestovanie ovocia, spočívajúci v dlhodobej tradícii a vo vhodných klimatických a pôdnych podmienkach zostane naďalej nevyužitý.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.

Navrhovaný zámer je v súlade s územným plánom mesta Sabinov.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.

Navrhovaná činnosť je v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene doplnení niektorých zákonov zaradená do procesu zisťovacieho konania. Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činnosti v danej lokalite. Na základe skutočností v ňom uvedených predkladateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona o posudzovaní. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplývajú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch predkladaných orgánom štátnej správy a samosprávy v rámci povoľovacích procesov.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Keďže predkladaný zámer je posudzovaný len v jednom predloženom variante, tvorba súboru kritérií na porovnanie variantov je irelevantná. Pre porovnanie jediného variantu s nulovým variantom boli použité len kritéria výberu lokality a časový horizont prípravy realizácie stavby.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.

Nulový variant

Nulový variant predstavuje nerealizovanie zámeru.

Posudzovaný realizačný variant

Predstavuje spustenie prevádzky na spracovania ovocia z dotknutého regiónu. Navrhované riešenie má predovšetkým pozitívne sociálne a ekonomické vplyvy a napĺňa politiku Slovenskej republiky v tejto oblasti.

Sprievodné negatívne vplyvy súvisiace s prevádzkou zariadenia nepredstavujú významné riziko ohrozenia životného prostredia a jeho zložiek a sú v súlade s požiadavkami platných právnych predpisov. Pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti budú prevyšovať možné negatívne. Z uvedených dôvodov **navrhujeme umiestnenie navrhovanej činnosti v danej lokalite.**

Vzhľadom na skutočnosť, že predkladaný zámer je spracovaný bezvariantne, toto porovnanie je realizované len medzi jedinou verziou návrhu a nulovým variantom.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.

V procese posudzovania vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne závažné negatívne vplyvy, ktoré by v dôsledku realizovania navrhovanej činnosti významne ovplyvňovali kvalitu životného prostredia.

Na základe uvedených informácií preferujeme realizáciu posudzovanej činnosti v predkladanom realizačnom variante oproti ponechaniu územia v súčasnom stave.

Posudzovaný realizačný variant považujeme z hľadiska vplyvov na životné prostredie za realizovateľný.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

Príloha č.1: Grafická situácia umiestnenia stavby

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.

Pre vypracovanie zámeru boli použité nasledovné podklady a materiály:

- PHSR Mesta Sabinov, 2015
- Územný plán Mesta Sabinov 2011/4, Zmeny a doplnky, 2015
- Atlas inžinierskogeologických máp SSR 1: 200 000. GÚDŠ Bratislava, 1988, 1989
- Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002
- Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Slovenská kartografia Bratislava, 1986
- Gross P. a kol.: Geologická mapa a Vysvetlivky ku geologickej mape Popradskej kotliny, Hornádskej kotliny, Levočských vrchov, Spišsko-šarišského medzihoria, Bachurne a Šarišskej vrchoviny 1: 50 000. Regionálne geologické mapy Slovenska, GS SR, Bratislava, 1999
- Hydrologická ročenka - Povrchové vody 2000. SHMÚ Bratislava, 2001

- Hydroekologický plán povodia Popradu a Dunajca. MŽP SR, SHMÚ Bratislava, 2004
- Michalko a kol.: Geobotanická mapa ČSSR – Slovenská socialistická republika. VEDA - Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 1986
- Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno – ekologických jednotiek. Tretie upravené vydanie. VÚPÚ Bratislava, 1996
- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja k 31.12.1997. SAŽP, 1998
- Správa o stave životného prostredia Prešovského kraja k roku 2002. SAŽP, 2004
- ÚPN VÚC Prešovského kraja v platnom znení
- www- stránky Google Earth

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.

Vyjadrenie Odboru starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu Sabinov k žiadosti o upustenie od variantného riešenia

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

V predloženej zámere sú spracované všetky v súčasnosti dostupné informácie o postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Zámer navrhovanej činnosti bol vypracovaný v Prešove v mesiaci január 2017.

IX. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovateľ zámeru.

EECS s.r.o. Tatanská 21, 080 01 Prešov, IČO: 46 365 028

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Spracovateľ zámeru:

Ing. Vladimír Jenčurák
konateľ EECS s.r.o.

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Mgr. Sylvia Pončáková,
konateľka spoločnosti

GRAFICKÉ PRÍLOHY

Súčasný stav interiéru a exteriéru objektu

